

Bruxelles, 3. ožujka 2026.
(OR. en)

Međuinstitucijski predmet:
2023/0266(COD)

15614/1/25
REV 1 ADD 1

TRANS 558
CLIMA 544
CODEC 1853
PARLNAT

OBRAZLOŽENJE VIJEĆA

Predmet: Stajalište Vijeća u prvom čitanju u cilju donošenja UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o obračunavanju emisija stakleničkih plinova iz usluga prijevoza

- obrazloženje Vijeća
- donijelo Vijeće 26. veljače 2026.

I. UVOD

1. Komisija je 14. srpnja 2023. Europskom parlamentu i Vijeću podnijela navedeni prijedlog (dalje u tekstu: „CountEmissionsEU”) kao dio paketa za ozelenjivanje prijevoza tereta.
2. Vijeće je 4. prosinca 2023. konsenzusom odobrilo opći pristup.
3. Europski parlament 10. travnja 2024. donio je stajalište u prvom čitanju s 349 glasa za, 243 protiv i 12 suzdržanih. Predmet je u zajedničkoj nadležnosti Odbora TRAN (izvjestitelj Norbert Lins (DE, EPP)) i Odbora ENVI (izvjestitelj Antonio Decaro (IT, S&D)).
4. Prvi trijalog o tom predmetu održan je 2. srpnja 2025. tijekom danskog predsjedanja i time je dan širok mandat za početak pregovora na tehničkoj razini. Otada je održano devet međuinstitucijskih tehničkih sastanaka.
5. Drugi i završni trijalog održan je 5. studenoga 2025.
6. COREPER je 26. studenoga 2025. analizirao konačan kompromisni tekst u cilju postizanja dogovora i potvrdio ga.
7. Predsjednica Odbora TRAN i predsjednik Odbora ENVI 4. prosinca 2025. uputili su pismo predsjedniku COREPER-a u kojem su potvrdili da će Parlament odobriti stajalište Vijeća u drugom čitanju ako Vijeće dogovoreni tekst odobri u prvom čitanju, nakon pravno-jezične redakture.

II. CILJ

8. Cilj je inicijative CountEmissionsEU utvrditi zajednička pravila za obračunavanje emisija stakleničkih plinova iz usluga prijevoza koje započinju ili završavaju na području Unije. Temelji se na nedavno donesenoj ISO normi¹. Prijedlogom se također nastoji potaknuti promjena ponašanja među potrošačima kako bi se emisije stakleničkih plinova iz usluga prijevoza smanjile prihvaćanjem i upotrebom usporedivih i pouzdanih podataka o emisijama stakleničkih plinova.
9. Cilj je prijedloga pojednostavniti postupak izračuna emisija stakleničkih plinova za prijevoznike i istodobno ograničiti administrativno opterećenje. Važno je napomenuti da se zajednički okvir definiran u uredbi primjenjuje samo na subjekte koji odluče (ili su na drugi način obvezani) izračunati i objaviti podatke o emisijama stakleničkih plinova na raščlanjenoj razini.

III. ANALIZA STAJALIŠTA VIJEĆA U PRVOM ČITANJU

Postupovni kontekst

10. Parlament i Vijeće, na osnovi prijedloga Komisije, vodili su pregovore kako bi se u drugom čitanju mogao postići rani dogovor na osnovi stajališta Vijeća u prvom čitanju. Tekst nacрта stajališta Vijeća u potpunosti uvažava kompromis dvaju suzakonodavaca.

Sažetak glavnih pitanja

11. U nastavku su navedeni glavni elementi stajališta Vijeća u prvom čitanju o kojima su suzakonodavci postigli dogovor.
12. Prednost se daje upotrebi primarnih podataka, ali nije obvezna za sve prijevozne i čvorišne subjekte, kao što nije obvezna ni samo za mala i srednja poduzeća (dalje u tekstu „MSP-ovi”). Međutim, države članice mogu zahtijevati upotrebu primarnih podataka povezanih s operacijama na njihovim državnim područjima.

¹ Norma EN ISO standard 14083:2023.

13. Dogovoreno je nekoliko odredaba o davanju prednosti upotrebi primarnih podataka:
 - države članice mogu razviti poticajne okvire, a Komisija u okviru preispitivanja te uredbe procjenjuje kako dodatno potaknuti njihovu upotrebu,
 - prijevozni i čvorišni subjekti mogu navesti jesu li upotrebljavali samo primarne podatke,
 - dopuštena je i olakšana ponovna uporaba primarnih podataka za *ex ante* izračune,
 - opseg tehničkih provjera kvalitete baza podataka treće strane pojašnjen je u uvodnoj izjavi.
14. U uvodnoj izjavi podsjeća se na to da je Komisija predana osiguravanju potpunog pristupa ovoj Uredbi. Dogovoreno je i da će Komisija u okviru preispitivanja Uredbe izvijestiti o djelovanjima poduzetima u vezi s tim pitanjem.
15. Uporabu primarnih podataka od strane MSP-ova putem pristupa podacima u vozilu trebalo bi uzeti u obzir samo u predstojećim zakonodavnim prijedlozima povezanima s pristupom podacima o vozilu.
16. Komisija će u okviru preispitivanja Uredbe procijeniti izvedivost proširenja područja primjene obračunavanja emisija stakleničkih plinova na proizvodnju, održavanje i odlaganje vozila.
17. Komisija će izvijestiti o napretku postignutom u okviru ISO-a u pogledu izrade opće prihvaćene norme na osnovi emisija tijekom životnog ciklusa.
18. Komisija će provedbenim aktom razviti pojednostavnjeni alat za izračun posebno osmišljen za MSP-ove.
19. Trebalo bi smatrati da primarni podaci koji su već verificirani na temelju drugih akata Unije u pomorskom i zrakoplovnom sektoru ispunjavaju zahtjeve za ulazne podatke utvrđene u Uredbi, bez ikakvog daljnjeg postupka verifikacije u tu svrhu.
20. Izlazne podatke koji su verificirani na temelju drugih akata Unije i koji su u skladu sa zahtjevima utvrđenima u Uredbi trebalo bi smatrati verificiranima u skladu s ovom Uredbom, bez ikakvog daljnjeg postupka verifikacije u tu svrhu.

21. Tijela za ocjenjivanje sukladnosti akreditirana u okviru praćenja, izvješćivanja i verifikacije u vezi s emisijama u pomorskom prometu, inicijative FuelEU Maritime ili ETS-a za zračni promet trebala bi se automatski smatrati akreditiranima za obavljanje zadaća verifikacije na temelju ove Uredbe za podatke obuhvaćene područjem njihova sektorskog stručnog znanja.
22. Pristup bazama podataka Unije o intenzitetu emisija stakleničkih plinova i vrijednostima faktora (dalje u tekstu „baze podataka Unije”) trebao bi biti dostupan na svim službenim jezicima EU-a.
23. Baze podataka Unije trebalo bi uspostaviti uz dobrovoljan doprinos država članica, a za pomorski sektor vrijednosti intenziteta trebale bi se izvoditi iz postojećih sektorskih baza podataka.
24. Komisija bi trebala nastojati u baze podataka Unije uključiti vrijednosti koje odražavaju posebne značajke različitih država članica i međunarodno dogovorene vrijednosti u interesu Unije.
25. Pri razvoju baza podataka Unije Komisija bi trebala primjenjivati pristup koji se temelji na lokaciji, ostavljajući pritom prostora za tržišno utemeljen pristup za električnu energiju kad god je to primjereno, dovoljno razvijeno i u skladu s normom EN ISO 14083.
26. Komisija bi trebala procijeniti potrebu za ažuriranjem vrijednosti intenziteta najmanje jednom godišnje. Nakon ažuriranja baza podataka Unije Komisija bi ažuriranja trebala staviti na raspolaganje bez nepotrebne odgode. Zahtjev da subjekti upotrebljavaju ažurirane vrijednosti primjenjuje se samo za izračun izlaznih podataka 18 mjeseci nakon što ažuriranja postanu javno dostupna.
27. Pojašnjeno je koji su subjekti obuhvaćeni Uredbom, bez proširenja područja primjene Uredbe u usporedbi s prijedlogom Komisije.
28. Komisija će u okviru preispitivanja Uredbe izvijestiti o tome kako posrednici u području podataka objavljuju izlazne podatke na temelju ove Uredbe i o mogućim učincima tog objavljivanja na odluke poduzeća, javnih tijela i drugih potrošača.
29. Uredba se počinje primjenjivati 54 mjeseca nakon stupanja na snagu, a Komisija će podnijeti izvješće Europskom parlamentu i Vijeću četiri godine nakon početka njezine primjene.

IV. ZAKLJUČAK

30. Stajalištem Vijeća podupire se cilj prijedloga Komisije i u potpunosti se odražava kompromis postignut u neformalnim pregovorima između Vijeća i Europskog parlamenta, uz potporu Komisije.
 31. Kad se donese, Uredba o obračunavanju emisija stakleničkih plinova iz usluga prijevoza bit će važan doprinos prometnom sektoru.
-